
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Vanddråben 2022

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I løbet af det sidste 1,5 år har vi særligt haft fokus på udviklingen af de indendørs fysiske læringsmiljøer og arbejdet med at styrke vores natur og udelivsprofil.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

- Pædagogsparring
- 15 minutters møder med udgangspunkt i spørgsmålsskabelon – skal implementeres
- Brug af medarbejdermøder til at evaluere vores fælles pædagogiske indsatsområder – under implementering

---

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Proces til evaluering af arbejdet med de indendørs fysiske læringsmiljøer

På vores medarbejdermøde i maj 2022 evaluerede vi vores arbejde med de indendørs fysiske læringsmiljøer. Først lavede leder en kort præsentation af, hvad der står i den styrkede læreplan omkring "Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø" og en præsentation af, hvad der står i vores styrkede læreplan.

Medarbejderne blev delt i grupper på tværs af stuerne i huset. Grupperne gik rundt på alle stuerne, og stuenes medarbejdere præsenterede deres kollegaer for de ændringer, de havde lavet i årets løb og hvilke overvejelser der lå bag. Efterfølgende blev medarbejderne bedt om i de samme grupper, at reflektere over hvordan udviklingen af de fysiske læringsmiljøer havde bidraget til børnenes trivsel, læring og udvikling. Vi samlede op på dialogerne i en præsentationsrunden. Hver gruppe præsenterede deres tre vigtigste pointer.

Proces til evaluering af arbejdet med vores natur- og udelivsprofil

Vi valgte at nedsætte et udvalg, som arbejdede med at evaluere vores indsats omkring at styrke vores natur- og udelivsprofil.

Udvalget blev kort præsenteret for, hvad der står i hhv. den styrkede læreplan og vores læreplan omkring arbejdet natur, udeliv og science.

Vi lavede to typer af evalueringer: 1) en summativ evaluering, hvor vi havde fokus på, hvordan vi kan optimere arbejdet med natur, udeliv og science på baggrund af vores erfaringer med, hvad der virkede og hvad der ikke virkede. 2) en formativ evaluering, hvor vi i evalueringen havde fokus på, hvordan vi fremadrettet arbejder med natur, udeliv og science. Gruppens evaluering og valgte fokuspunkter for det videre arbejde bliver præsenteret for den resterende personalegruppe på et medarbejdermøde i september 2022.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringsskemaet.

Formålet med evalueringen af de fysiske læringsmiljøer

Et af vores fokuspunkter i vores tilsynshandleplan fra 2021, omhandler udvikling af vores indendørs fysiske læringsmiljøer. Formålet var at skabe tydelige legezoner, hvor det var tydeligt for børnene, hvad der var forventet af dem. Det var også et fokus, at skabe en mere æstetisk ramme på stuerne som indbød til leg.

I vores evaluering var vi optaget af, hvordan vores bevidste arbejde med indretningen virkede stimulerende og inspirerende på børnenes lege og brug af stuen. Vi var optaget af, om vores fysiske læringsmiljøer både inspirerede til bevægelse, fordybelse og mere rolige lege.

Vi var også optaget af, hvordan vores fokus på den fysiske indretning, havde bidraget til vores arbejde med børnene, og hvad vi selv var blevet klogere på i forhold til indretningens betydning for det pædagogiske arbejde.

Formålet med evalueringen af vores arbejde med natur, udeliv og science

Børnehuset Vanddråben har altid haft et skærpet fokus på natur- og udeliv. Ambition har altid været, at naturen er et læringsrum som bidrager positivt til børnenes fysiske og mentale sundhed.

I starten af 2021 blev vi enige om i medarbejdergruppen, at vi gerne ville styrke vores naturprofil, og at vi gerne ville have Friluftsrådets grønne spirerflag. I 2021/22 har vi gjort os erfaringer med hvordan vi arbejder med børnene, betydningen af arbejdet i og med naturen sammen med børnene for børnenes trivsel, læring og udvikling, og vi har gjort os erfaringer med, hvordan vi bedst kan arbejde med at tilrettelægge arbejdet med natur, udeliv og science.

I vores evalueringen havde vi specifikt fokus på, hvordan vi kunne arbejde med naturen som et læringsrum på lige fod med vores andre rum. Vi havde fokus på betydningen af, at vi i institutionen er sammen om et tema, betydningen for børnenes alsidige personlige udvikling, børnenes tilegnelse af viden om naturen, hvordan vi kunne styrke arbejdet med natur, udeliv og science ved at skærpe vores fokus på planlægning, målsætningen, dokumentation og evaluering. Afslutningsvis evaluerede vi på, hvordan vi kan bruge naturen som et pædagogisk redskab i arbejdet med individuelle handleplaner eller i det generelle relationsarbejde på stuerne.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Evalueringen af de fysiske læringsmiljøer

I arbejdet med evalueringen af det fysiske læringsmiljø, præsenterede medarbejderne deres arbejde med indretningen af stuerne. Præsentationerne tog udgangspunkt i spørgsmålene:

- Hvad har vi ændret på inden for det seneste år?
- Hvorfor har vi valgt at indrette stuen på denne måde – hvad var vigtigt at opnå?

Præsentationerne dannede grundlag for en dialog i grupperne omkring det ovenfor beskrevne formål.

Evalueringen af arbejdet med natur, udeliv og science

Vi begyndte evalueringen med en summativ evaluering, hvor vi evaluerede på, hvad der havde virket i de forskellige faser af arbejdet med natur, udeliv og science.

Den summative evalueringen dannede udgangspunkt for en formativ evaluering, hvor fokus var på, som beskrevet ovenfor, hvordan vi kunne udvikle på vores arbejde. Det var med udgangspunkt i vores oplevelser og erfaringer fra arbejdet med natur, udeliv og science, som udgjorde vores empiriske grundlag for evalueringen. Vi tog udgangspunkt i spørgsmålene:

- Hvilke kompetencer skal børnene udvikle i arbejdet med natur- og udeliv?
- Hvordan kan naturen blive et læringsrum, hvor vi naturligt kan arbejde med de andre læreplansteamer – hvordan bliver naturen et redskab til at arbejde med børnenes trivsel, læring og udvikling?

Afslutningsvis evaluerede vi på, hvordan vi kan styrke arbejdet med natur, udeliv og science ved at styrke arbejdet med planlægning, målsætning, dokumentation og evaluering.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Sammenhængen mellem udviklingen af de fysiske læringsmiljøer og børnenes trivsel, læring og udvikling

Legezonernes placering i forhold til hinanden har stor betydning for børnenes mulighed for fordybelse. Det er vigtigt at tage højde for lyd, bevægelse i rummet, energiniveau og æstetik.

Vores læringsmiljøer er blevet tydeligere på alle stuer. Det kan vi mærke på børnene ved:

- Børnene bliver i legene i længere tid af gangen
- Børnene går oftere i gang med at lege selv.
- Det er blevet tydeligere, hvad børnene kan lege i de pågældende zoner.
- Der er kommet mere ro på stuerne, fordi børnene har fået bedre mulighed for fordybelse.
- Det er vigtigt med rum i rummene.

Den røde tråd skal også finde i vores fælles børnesyn og vores tilgang til børnene. Det er f.eks. vigtigt, at vi alle sammen gør brug den viden vi har fået i forbindelse med vores arbejde med vores egen følelsesregulering.

Det er også vigtigt, vi alle sammen arbejder med, at børnene skal holde sig i en legezone med deres lege. Hvis lege flytter sig på stuen, kommer børnene til at forstyrre hinandens lege. Samtidig understøtter det børnenes evne til at fordybe sig, i den aktivitet/leg de er gået i gang med.

Sammenhængen mellem arbejdet med natur, udeliv og science og børnenes trivsel, læring og udvikling

Overordnet set har vi arbejdet indgående med de formulerede læringsmål i den styrkede læreplan:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed

Vi har arbejdet emne orienteret med udgangspunkt i et overordnet tema omkring årstider. Børnene har lært om dyr, planter, vandets kredsløb, vandets former mm. Børnene har haft mulighed for at sanse, observere, være nysgerrige og bidrage til aktiviteterne.

Det at vi har haft arbejdet med de samme temaer i huset, har været med til at skabe et læringsmiljø, hvor børnene kan tale med temaet med alle børn og voksne. Det skaber en følelse af at være en del af et større fællesskab.

Vi har i vores arbejde været bevidste om, at motivere og støtte børnene i at gå på opdagelse i naturen: kigge efter og røre ved krible-krable dyr, mærke det frosne vand, holde en myre, mærke et træ. Denne tilgang, har givet børnene mulighed for at udfordre sig selv og for at tilegne sig konkrete erfaringer med naturen.

Når vi tager på ture til det samme sted flere gange, giver det børnene gode forudsætninger for at gå på opdagelse i naturen. Genkendeligheden giver børnene mod på at udforske området på egen hånd, og selv gøre sig erfaringer med naturen. Ved at gentage ture til det samme sted, får børnene mulighed for at følge naturens gang på stedet: hvordan se det ud, når årstiderne skifter, hvor er dyrene, hvilke dyr kan vi finde?

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Hvilke ændringer gav evalueringen anledning til i praksis i forhold til de fysiske læringsmiljøer

Af vores læreplan fremgår det, at vi skal have en rød tråd i huset. I vores evaluering berørte vi, hvad en rød tråd vil sige. Skal stuerne være identisk indrettet, skal vi bruge de samme piktogrammer og skal der være forskellige legezoner på de forskellige stuer.

Vores vurdering er, at der gerne må være de samme legezoner på flere af stuerne. F.eks. er det vigtigt med en dukkekrog på alle stuer med børn i alderen 0-4 år, da dukkekroge giver anledning til mange lege, hvor børnene forsøger at skabe forståelse og sammenhæng i deres hverdagsliv. Mor og far går på arbejde, vi går på indkøb, børnene skal i bh/skole. Legene i dukkekrogen har endvidere en vigtig sproglig dimension, hvor børnene kan få styr på begreber: mad, køkkenting, familieforhold, arbejde, skole, børnehaver mm.

Samtidig skal legezoner altid kunne tilpasses børnegruppen. Hvis børnene er optaget af dinosaur, skal det være muligt at indrette en legezone, hvor de kan fordybe sig i lege med dinosaurer. Det er også vigtigt, at vi tilpasser/ændrer en legezone som børnene ikke gør brug af.

Stuerne behøver ikke være ens i indretning, men der skal være genkendelige elementer som går på tværs af stuerne. F.eks. skal alle læringsmiljøerne understøttes af piktogrammer – også spisepladserne. De voksne skal tro på rammen (indretning og pædagogisk tilgang), så bliver det relevant for børnene.

Det har stor betydning, hvis læringsmiljøerne er gjort klar inden børnene kommer ind på en stue:

- Det gør dem indbydende

- Det tydeliggør hvordan man kan lege
- Det vækker fantasien
- Det er vigtigt at kunne bevare noget Lego eller lignende natten over, så en leg kan fortsætte dagen efter.
- Vi lukker ikke stuerne af, vi gør dem klar. Alternativ kan man bruge fem minutter om morgenen inden vi deler stuerne.

Hvilke gav evalueringen af arbejdet med natur, udeliv og science anledning til i praksis

Vi endte ud med fire fokusområder, som vi gerne vil arbejde videre med i den samlede medarbejdergruppe:

- Vi vil gerne arbejde systematisk med målsætning for, hvilke videns- og kompetencemål, vi ønsker børnene skal tilegne sig i arbejdet med natur, udeliv og scienceprojekter.
- Vi vil arbejde aktivt med indsamling af dokumentation, som vi skal bruge i evalueringen.
- Vi vil gerne blive bedre til at bruge naturen som et fælles tredje f.eks. i arbejdet med børnenes indbyrdes relationer.
- Vi vil gerne blive bedre til at indtænke naturen i børnenes individuelle handleplaner. F.eks. kan en legegruppe ligeså godt forgå i skoven, hvor vi sammen bygger en forhindringsbane og eksperimenterer med forskellige naturmaterialer.

Arbejdet med tilpasning af praksis forudsætter dialog i den samlede medarbejdergruppe. Et arbejde vi påbegynder i september 2022.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrekontaktudvalget har haft mulighed for at læse og kommenterer evalueringen. Evalueringen bliver gennemgået på forældrekontaktudvalgsmødet d. 13. september 2022.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

>Skriv her<

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

>Skriv her<

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

>Skriv her<

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**

**Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan**

© 2020

Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC